

HU JINTAO TILL SVERIGE I DAG Kinas enorma tillväxt har lyft 500 miljoner kineser ur svält och misär. Kinas ledning vill nu satsa på högteknologi istället för enkel produktion. En sådan politik kan utestänga många och leda till social och politisk oro, skriver professor Fredrik Sjöholm.

Kina vid känsligt vägskäl

Slutet av 1950-talet var en fasansfull tid i Kina även med detta lands turbulenta historia som måttstock. Kinesiska myndigheter lanserade då det stora språnget, ett försök att bli världens största producent av stål.

Alla tänkbara resurser mobiliserades vilket också ökade produktionen men till priset av hungersnöd. Fler än 20 miljoner människor beräknas ha dött som ett resultat av det stora språnget, som istället blev ett krokben på den ekonomiska utvecklingen.

I skarp kontrast till detta dystra kapitel i Kinas historia står de senaste 25 årens fantastiska utveckling. En hög tillväxt har lyft bortåt 500 miljoner kineser ut ur fattigdom till en tillvaro bortom svält och misär.

Två viktiga faktorer bakom denna utveckling har varit möjligheten för privata aktörer att verka i den ekonomiska sfären och en hög grad av ekonomisk integration med omvärlden. Inte minst den senare aspekten har möjliggjort för Kina att få tillgång till modern teknologi och utländska marknader.

Ett resultat av denna ekonomiska politik är att Kina i mycket hög grad domineras av utländska företag. Dessa företag använder ofta Kina som en sammansättningsplattform för importerade insatsvaror och produktionen är arbetskraftsintensiv och relativt enkel.

De kinesiska myndigheterna är inte nöjda med detta förhållande.

När Kinas president Hu Jintao i dag anländer till Sverige anländer han också till ett land som i mångt och mycket representerar den kinesiska synen på framgång.

Kinesiska makthavare vill se starka inhemska företag som bedriver verksamhet med avancerat teknologiskt innehåll. Ett beroende av

Kinas president, Hu Jintao, samtalar med några arbetare i Zhengzhou på första maj.
FOTO: JU PENG XINHUA/AP PHOTO

utländska företag som bedriver enkel produktion anses inte vara förenligt med ett ekonomiskt starkt Kina.

Detta synsätt är tydligt i den långsiktiga planen för teknologisk utveckling som Kina lanserade förra året och av de policyförändringar som annonserades vid folkkongressen i mars i år.

Utländska företag möter allt hårdare krav på att bedriva teknologisk utveckling i Kina och på att ingå samarbetsavtal med kinesiska företag. Skatter för utländska företag och subventioner åt inhemska företag ökar.

Det gäller speciellt subventioner för teknologisk utveckling. Sammantaget ges intrycket att marknadskrafterna sätts allt mer ur spel i syfte att åstadkomma en förändring i kinesisk produktion.

till massvält men det är troligt att en sådan politik kommer att få negativa ekonomiska såväl som sociala konsekvenser.

Ett Kina som inte utnyttjar sin konkurrensfördel i enklare produktion kommer att växa långsammare än vad som varit fallet under senare decennier. Det är för ekonomisk tillväxt mer fördelaktigt att kombinera landets ingenjörer med lågutbildad arbetskraft för att producera textilier än att låta samma ingenjörer på egen hand utveckla spetsteknologi.

Kanske än värre är att en kinesisk industri som fokuserar på högteknologi inte kommer att absorbera de hundratal miljoner kineser som fortfarande står utanför den moderna sektorn.

Om nya jobb inte skapas åt dessa kommer Kinas stora klyftor att öka ytterligare då inkomsterna ökar snabbt för de lyckligt lottade i den formella industrisektorn medan övriga delar av befolkningen möter stagnerande levnadsförhållanden.

I ett land med en historia av våldsam politiska svängningar och stora sociala konflikter inger en sådan utveckling oro. Världen och Kina skulle tjäna på en stillsam promenad längs välkända stigar snarare än nya kinesiska språng ut i det okända.

FREDRIK SJÖHOLM

Chef för forskningsprogrammet Globaliseringen och företagen vid Institutet för Näringslivsforskning (IFN) och professor i internationell ekonomi vid Örebro universitet

SvD.se

Diskutera artikeln.
• svd.se/brannpunkt

INLÄGG | Religiös förföljelse i Kina - vad säger Reinfeldt till Hu Jintao?

Tusentals människor har försvunnit

Det krävs mod för att öppet kritisera den totalitära regimen i Kina för dess brott mot mänskligheten. Historien kommer att prisa dem som vågar stå upp för de förföljda, allra helst när man riskerar ekonomiska repressalier.

Vi hoppas att Sveriges regering tar vara på denna enastående chans som det kinesiska statsbesöket erbjuder. Därför säger vi till regeringen Reinfeldt att det är av yttersta vikt att Sverige, som ett fritt och demokratiskt land, öppet och tydligt fördömer de brott som sedan länge begåtts mot mänskliga rättigheter i Kina.

Den tyska riksdagen har redan gått före och deklarerat att den fördömer det kinesiska systemet med arbetsläger och krävt att alla arbetsläger i Kina skall läggas ner.

Författarna vill att statsministern offentligt fördömer brotten mot Falun Gong-utövare.

Offren från arbetslägren, som nämns i den tyska resolutionen, är etniska och religiösa minoritetsgrupper, samt den starkast betonade gruppen - Falun Gong-utövarna.

Antalet dokumenterade fall av tortyr och misshandel av Falun Gong-utövare med döden som följd

är nu 3024 - mörkertalet är troligen det mångdubbla. Tusentals utövare har helt enkelt försvunnit utan att någon vet vart.

En trolig förklaring: I en nyligen uppdaterad rapport om organstöld i Kina <http://organharvestinvestigation.net>, skriven av en oberoende grupp, ledd av förre chefen för Asien- och Oceanienheten vid kanadensiska UD, David Kilgour och MR-advokaten David Matas, framgår att ett stort antal Falun Gong-utövare har blivit dödade för att deras organ ska bli åtkomliga.

Det är en ny form av ondska som tidigare inte setts på den här planeten, heter det i rapporten.

Vi väddar till statsminister Reinfeldt att:
• öppet och tydligt fördöma de brott

mot mänskliga rättigheter som den kinesiska regimen ständigt begår mot Falun Gong-utövare i och utanför Kina,

- kräva att världsorganisationer ges total insyn i organhandeln som i dagsläget skördar utövarns liv,
- kräva att Falun Gong-utövarna återfår sin frihet och sina mänskliga rättigheter,
- uttryckligen ta avstånd från en person i den kinesiska delegationen, Bo Xilai, en av dem som aktivt och direkt lett förföljelsen av Falun Gong, ansvarig för tortyr och folkmord.

**MAGNUS GUSTAFSSON
LEI WANG
MAN YAN NG**

Ordförande för de svenska, nordiska och europeiska föreningarna för Falun Gong Dafa

Debattguide

Synd om DN Debatts läsare

"Mer debattiniterande än debattförande." Så skrev DN Debatts Mats Bergstrand i en kolumn 5/6 när han tillbakavisade växande kritik mot DN Debatt, som en ensidig utspelsplats för makten.

Bergstrands policy betyder inga repliker, inga invändningar, inga viktiga samtal i viktiga samhällsfrågor - bara Ny undersökning, Ny rapport i dag.

Citat i andra medier, viktigast av allt.

Stackars DN Debatts läsare, hänvisade till andra debattforum när de vill pröva argument och förstå tidens allt mer komplicerade spörsmål.

Välkomna till SvD Brännpunkt!

SUNE

OLOFSON

debatt-

redaktör

SvD

Brännpunkt

ORDFRONT

Vänstern oklar om hedersvåld

Hedersrelaterat våld präglas av en rasistisk, homofobisk och starkt kvinnofientlig inställning som vänstern och feministiskt initiativ borde ta starkt avstånd ifrån om de menar allvar med anti-rasism och feminism.

MARIA HAGBERG

Ordfront 6/2007

EXPRESSEN

USA sviker i Mellanöstern

Vad som krävs är i stället ett beslutsamt ingripande utifrån för att pressa parterna till en uppgörelse. Att omvärlden med USA i spetsen har abdikerat från det uppdraget är denna konflikts stora förbannelse.

EXPRESSEN

ledare 7 juni 2007

DAGENS NYHETER

Systembolaget är på fallrepet

När en ny kanal öppnas vid sidan av monopolot, driven av det vinstintresse som alkoholpolitiken var tänkt att eliminera, blir det i längden både praktiskt och principiellt omöjligt att försvara Systembolaget.

DAGENS NYHETER

ledare 7 juni 2007